

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2024 Rhif 791 (Cy. 124)

TRETH TRAFODIADAU TIR, CYMRU

Rheoliadau Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (Diwygio Atodlen 5) 2024

Gwnaed - - - - 10 Gorffennaf 2024
Yn dod i rym - - - - 12 Gorffennaf 2024

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adrannau 24(11) a 78(1) o Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017(1).

Yn unol ag adran 79(2)(c) o Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, gosodwyd drafft o'r Rheoliadau hyn gerbron Senedd Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddi drwy benderfyniad(2).

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (Diwygio Atodlen 5) 2024.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 12 Gorffennaf 2024.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn, ystyr "y Ddeddf TTT" ("the LTT Act") yw Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017.

Diwygio Rhan 2 o Atodlen 5 (Prynwr sy'n unigolyn: trafodiadau annedd unigol) i'r Ddeddf TTT

3.—(1) Mae paragraff 8 o Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-baragraff (2)—

(a) ym mharagraff (b), yn lle "y cyfnod o 3 blynedd sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith" rhodder "y cyfnod a ganiateir";

(b) ym mharagraff (d), yn lle "y cyfnod o 3 blynedd" rhodder "y cyfnod a ganiateir".

(1) 2017 dccc 1.

(2) Gweler hefyd adran 40 o Ddeddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019 (dccc 4) am ddarpariaeth ynghylch y weithdrefn sy'n gymwys i'r offeryn hwn.

(3) Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder—

“(2A) At ddibenion is-baragraffau (2)(b) a (d), ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—

- (a) y cyfnod o 3 blynedd sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith, neu
- (b) unrhyw gyfnod sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith sy'n hwy na 3 blynedd os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B).

(2B) Yr amodau yw—

- (a) daeth cyfyngiad perthnasol i rym yn ystod y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r dyddiad yr oedd y trafodiad blaenorol yn cael effaith (“y cyfnod perthnasol”),
- (b) cafodd y cyfyngiad perthnasol effaith andwyol sylweddol ar allu'r prynwr i gaffael annedd sy'n disodli unig breswylfa neu brif breswylfa'r prynwr cyn diwedd y cyfnod perthnasol, ac
- (c) ymrwymir i'r trafodiad o dan sylw—
  - (i) ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, a
  - (ii) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(2C) Os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B), rhaid i'r prynwr gynnwys datganiad yn y ffurflen dreth mewn cysylltiad â'r trafodiad o dan sylw sy'n esbonio sut y bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B).”

(4) Yn is-baragraff (4)—

(a) ym mharagraff (b)—

- (i) ar ôl “trafodiad tir arall” mewnosoder (“y trafodiad gwaredu”);
- (ii) yn lle “y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith” rhodder “y cyfnod a ganiateir”;

(b) ym mharagraff (c), yn lle “trafodiad tir arall hwnnw” rhodder “trafodiad gwaredu”.

(5) Ar ôl is-baragraff (4), mewnosoder—

“(4A) At ddibenion is-baragraff (4)(b), ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—

- (a) y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith, neu
- (b) unrhyw gyfnod sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith sy'n hwy na 3 blynedd os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (4B) neu is-baragraff (4C).

(4B) Yr amodau yw—

- (a) daeth cyfyngiad perthnasol i rym yn ystod y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith (“y cyfnod perthnasol”),
- (b) cafodd y cyfyngiad perthnasol effaith andwyol sylweddol ar allu'r prynwr neu briod, cyn-briod, partner sifil neu gyn-bartner sifil y prynwr i waredu'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir cyn diwedd y cyfnod perthnasol, ac
- (c) ymrwymir i'r trafodiad gwaredu—
  - (i) ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, a
  - (ii) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(4C) Yr amodau yw—

- (a) ar ddyddiad cael effaith y caffaeliad o'r prif fuddiant gan y prynwr neu briod, cyn-briod, partner sifil neu gyn-bartner sifil y prynwr yn yr annedd a werthir, roedd

gan yr annedd a werthir ddiffyg diogelwch tân na allai rhywun a oedd yn prynu'r buddiant fod wedi gwybod amdano yn rhesymol,

- (b) roedd gan berson perthnasol ddyletswydd (i unrhyw raddau) i unioni'r diffyg diogelwch tân, ac
- (c) naill ai—
  - (i) nad oedd y diffyg diogelwch tân wedi ei unioni ar y dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith, neu
  - (ii) pan oedd y diffyg diogelwch tân wedi ei unioni ar y dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith, ymrwymwyd i'r trafodiad gwaredu cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i'r diffyg diogelwch tân gael ei unioni.

(4D) Yn is-baragraff (4C)—

ystyr “diffyg diogelwch tân” (“*fire safety defect*”), mewn perthynas ag annedd a werthir, yw diffyg diogelwch tân sy'n debygol o—

- (a) lleihau'n sylweddol nifer y personau sydd â diddordeb mewn prynu'r annedd a werthir na phe na bai ganddo'r diffyg, neu
- (b) gostwng yn sylweddol werth marchnadol yr annedd a werthir na phe na bai ganddo'r diffyg;

ystyr “person perthnasol” (“*relevant person*”) yw—

- (a) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant lesddaliad—
  - (i) landlord y person a oedd â'r prif fuddiant, neu
  - (ii) datblygwr yr annedd a werthir;
- (b) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant rhydd-ddaliad mewn tir cyfundaliad—
  - (i) y gymdeithas cyfundaliad ar gyfer yr annedd a werthir, neu
  - (ii) datblygwr yr annedd a werthir;
- (c) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant rhydd-ddaliad (ac eithrio buddiant mewn tir cyfundaliad), ddatblygwr yr annedd a werthir.

(4E) Yn y diffiniad o “person perthnasol” yn is-baragraff (4D), nid yw “datblygwr” yn cynnwys datblygwr sydd hefyd y person a oedd â'r prif fuddiant.”

(6) Yn is-baragraff (5), yn lle “trafodiad tir arall hwnnw” rhodder “trafodiad gwaredu”.

Diwygio Rhan 3 o Atodlen 5 (Prynwr sy'n unigolyn: trafodiadau anheddau lluosog) i'r Ddeddf TTT

4.—(1) Mae paragraff 17 o Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-baragraff (2)—

- (a) ym mharagraff (b), yn lle “y cyfnod o 3 blynedd sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith” rhodder “y cyfnod a ganiateir”;
- (b) ym mharagraff (d), yn lle “y cyfnod o 3 blynedd” rhodder “y cyfnod a ganiateir”.

(3) Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder—

“(2A) At ddibenion is-baragraffau (2)(b) a (d), ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—

- (a) y cyfnod o 3 blynedd sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith, neu

- (b) unrhyw gyfnod sy'n dod i ben â'r dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith sy'n hwy na 3 blynedd os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B).

(2B) Yr amodau yw—

- (a) daeth cyfyngiad perthnasol i rym yn ystod y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r dyddiad yr oedd y trafodiad blaenorol yn cael effaith (“y cyfnod perthnasol”),
- (b) cafodd y cyfyngiad perthnasol effaith andwyol sylweddol ar allu'r prynwr i gaffael annedd sy'n disodli unig breswylfa neu brif breswylfa'r prynwr cyn diwedd y cyfnod perthnasol, ac
- (c) ymrwymir i'r trafodiad o dan sylw—
  - (i) ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, a
  - (ii) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(2C) Os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B), rhaid i'r prynwr gynnwys datganiad yn y ffurflen dreth mewn cysylltiad â'r trafodiad o dan sylw sy'n esbonio sut y bodlonir yr amodau yn is-baragraff (2B).”

(4) Yn is-baragraff (4)—

(a) ym mharagraff (b)—

- (i) ar ôl “trafodiad tir arall” mewnosoder (“y trafodiad gwaredu”);
- (ii) yn lle “y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith” rhodder “y cyfnod a ganiateir”;

(b) ym mharagraff (c), yn lle “trafodiad tir arall hwnnw” rhodder “trafodiad gwaredu”.

(5) Ar ôl is-baragraff (4), mewnosoder—

“(4A) At ddibenion is-baragraff (4)(b), ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—

- (a) y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith, neu
- (b) unrhyw gyfnod sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith sy'n hwy na 3 blynedd os bodlonir yr amodau yn is-baragraff (4B) neu is-baragraff (4C).

(4B) Yr amodau yw—

- (a) daeth cyfyngiad perthnasol i rym yn ystod y cyfnod o 3 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad y mae'r trafodiad o dan sylw yn cael effaith (“y cyfnod perthnasol”),
- (b) cafodd y cyfyngiad perthnasol effaith andwyol sylweddol ar allu'r prynwr neu briod, cyn-briod, partner sifil neu gyn-bartner sifil y prynwr i waredu'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir cyn diwedd y cyfnod perthnasol, ac
- (c) ymrwymir i'r trafodiad gwaredu—
  - (i) ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, a
  - (ii) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(4C) Yr amodau yw—

- (a) ar ddyddiad cael effaith y caffaeliad o'r prif fuddiant gan y prynwr neu briod, cyn-briod, partner sifil neu gyn-bartner sifil y prynwr yn yr annedd a werthir, roedd gan yr annedd a werthir ddiffyg diogelwch tân na allai rhywun a oedd yn prynu'r buddiant fod wedi gwybod amdano yn rhesymol,
- (b) roedd gan berson perthnasol ddyletswydd (i unrhyw raddau) i unioni'r diffyg diogelwch tân, ac

(c) naill ai—

- (i) nad oedd y diffyg diogelwch tân wedi ei unioni ar y dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith, neu
- (ii) pan oedd y diffyg diogelwch tân wedi ei unioni ar y dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith, ymrwymwyd i'r trafodiad gwaredu cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i'r diffyg diogelwch tân gael ei unioni.

(4D) Yn is-baragraff (4C)—

ystyr “diffyg diogelwch tân” (“*fire safety defect*”), mewn perthynas ag annedd a werthir, yw diffyg diogelwch tân sy'n debygol o—

- (a) lleihau'n sylweddol nifer y personau sydd â diddordeb mewn prynu'r annedd a werthir na phe na bai ganddo'r diffyg, neu
- (b) gostwng yn sylweddol werth marchnadol yr annedd a werthir na phe na bai ganddo'r diffyg;

ystyr “person perthnasol” (“*relevant person*”) yw—

- (a) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant lesddaliad—
  - (i) landlord y person a oedd â'r prif fuddiant, neu
  - (ii) datblygwr yr annedd a werthir;
- (b) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant rhydd-ddaliad mewn tir cyfunddaliad—
  - (i) y gymdeithas cyfunddaliad ar gyfer yr annedd a werthir, neu
  - (ii) datblygwr yr annedd a werthir;
- (c) pan fo'r prif fuddiant yn yr annedd a werthir yn fuddiant rhydd-ddaliad (ac eithrio buddiant mewn tir cyfunddaliad), ddatblygwr yr annedd a werthir.

(4E) Yn y diffiniad o “person perthnasol” yn is-baragraff (4D), nid yw “datblygwr” yn cynnwys datblygwr sydd hefyd y person a oedd â'r prif fuddiant.”

(6) Yn is-baragraff (5), yn lle “trafodiad tir arall hwnnw” rhodder “trafodiad gwaredu”.

Diwygio paragraff 23 o Atodlen 5 (Darpariaeth bellach mewn cysylltiad â'r eithriad ar gyfer disodli prif breswylfa) i'r Ddeddf TTT

5.—(1) Mae paragraff 23 o Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Ar ôl is-baragraff (6), mewnosoder—

“(7) Os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 8(4)(b)) yn cael effaith o fewn y cyfnod a grybwyllir ym mharagraff 8(4A)(b) yn rhinwedd bodloni'r amodau ym mharagraff 8(4B)—

- (a) mae adran 78 o DCRhT yn gymwys at ddibenion is-baragraff (6) fel pe bai “12 mis sy'n dechrau â dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 8(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT.” wedi ei roi yn lle “4 blynedd” hyd at y diwedd;
- (b) rhaid i'r hawliad esbonio sut y bodlonir yr amodau ym mharagraff 8(4B).

(8) Os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 8(4)(b)) yn cael effaith o fewn y cyfnod a grybwyllir ym mharagraff 8(4A)(b) yn rhinwedd bodloni'r amodau ym mharagraff 8(4C)—

(a) mae adran 78 o DCRhT yn gymwys at ddibenion is-baragraff (6) fel pe bai'r canlynol wedi ei roi yn lle "4 blynedd" hyd at y diwedd, sef "12 mis sy'n dechrau ag—

(i) dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 8(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, neu

(ii) 12 Gorffennaf 2024 os yw dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 8(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT ar neu ar ôl 1 Ebrill 2021 ond cyn 12 Gorffennaf 2024.”;

(b) rhaid i'r hawliad esbonio sut y bodlonir yr amodau ym mharagraff 8(4C).

(9) Os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 17(4)(b)) yn cael effaith o fewn y cyfnod a grybwyllir ym mharagraff 17(4A)(b) yn rhinwedd bodloni'r amodau ym mharagraff 17(4B)—

(a) mae adran 78 o DCRhT yn gymwys at ddibenion is-baragraff (6) fel pe bai "12 mis sy'n dechrau â dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 17(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT." wedi ei roi yn lle "4 blynedd" hyd at y diwedd;

(b) rhaid i'r hawliad esbonio sut y bodlonir yr amodau ym mharagraff 17(4B).

(10) Os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 17(4)(b)) yn cael effaith o fewn y cyfnod a grybwyllir ym mharagraff 17(4A)(b) yn rhinwedd bodloni'r amodau ym mharagraff 17(4C)—

(a) mae adran 78 o DCRhT yn gymwys at ddibenion is-baragraff (6) fel pe bai'r canlynol wedi ei roi yn lle "4 blynedd" hyd at y diwedd, sef "12 mis sy'n dechrau ag—

(i) dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 17(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT os yw'r dyddiad y mae'r trafodiad gwaredu yn cael effaith ar neu ar ôl 12 Gorffennaf 2024, neu

(ii) 12 Gorffennaf 2024 os yw dyddiad cael effaith y trafodiad gwaredu (o fewn ystyr paragraff 17(4)(b) o Atodlen 5 i DTTT) a thrwy gyfeirio ato y mae'r trafodiad o dan sylw (o fewn ystyr paragraff 23(1) o'r Atodlen honno) yn peidio â bod yn drafodiad eiddo preswyl cyfraddau uwch at ddiben rheoliadau o dan adran 24(1)(b) o DTTT ar neu ar ôl 1 Ebrill 2021 ond cyn 12 Gorffennaf 2024.”;

(b) rhaid i'r hawliad esbonio sut y bodlonir yr amodau ym mharagraff 17(4C).”

Diwygio paragraff 35 o Atodlen 5 (Anheddau y tu allan i Gymru) i'r Ddeddf TTT

6.—(1) Mae paragraff 35 o Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

- (2) Yn is-baragraff (3)(d), hepgorer “ac”.
- (3) Ar ôl is-baragraff (3)(e), mewnosoder—
- “(f) mae cyfeiriadau at “cyfyngiadau perthnasol” yn gyfeiriadau at wahardd neu gyfyngu ar unrhyw weithgaredd drwy gyfraith y wlad neu'r diriogaeth honno neu gan awdurdod cyhoeddus y wlad neu'r diriogaeth honno yn rhinwedd cyfraith o'r fath at ddiben atal a rheoli neu liniaru effeithiau argyfwng, ac
- (g) mae'r cyfeiriad at “argyfwng” ym mharagraff (f), os yw'r annedd y tu allan i'r Deyrnas Unedig, i'w ddehongli fel pe bai pob cyfeiriad at y Deyrnas Unedig yn adran 19(1) o Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 (p. 36) yn gyfeiriad at y wlad neu'r diriogaeth y mae'r annedd ynddi.”
- (4) Yn is-baragraff (4)—
- (a) yn lle paragraff (b), rhodder—
- “(b) paragraff 8(2)(b), (c), (d) ac (e); paragraff 8(2A)(a) a (b); paragraff 8(2B)(a) ac (c); paragraff 8(4)(b), (c) a (d); paragraff 8(4A)(a) a (b); paragraff 8(4B)(a) ac (c) a pharagraff 8(4C)(a),”;
- (b) yn lle paragraff (e), rhodder—
- “(e) paragraff 17(2)(b), (c), (d) ac (e); paragraff 17(2A)(a) a (b); paragraff 17(2B)(a) ac (c); paragraff 17(4)(b), (c) a (d); paragraff 17(4A)(a) a (b); paragraff 17(4B)(a) ac (c) a pharagraff 17(4C)(a),”.

Diffinio “argyfwng”, “awdurdod cyhoeddus” a “cyfyngiad perthnasol” at ddibenion Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT

7. Ar ôl paragraff 37 o Atodlen 5 i'r Ddeddf TTT, mewnosoder—

“Ystyr argyfwng, awdurdod cyhoeddus a cyfyngiad perthnasol

- 38.**—(1) At ddibenion yr Atodlen hon—

mae i “argyfwng” yr ystyr a roddir i “emergency” gan adran 19 o Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 (p. 36) ac nid yw wedi ei gyfyngu i ddigwyddiadau na sefyllfaoedd y mae pŵerau'n cael eu harfer o dan y Ddeddf honno mewn perthynas â hwy;

ystyr “awdurdod cyhoeddus” (“*public authority*”) yw person sy'n cyflawni swyddogaeth o natur gyhoeddus;

ystyr “cyfyngiad perthnasol” (“*relevant restriction*”) yw gwahardd neu gyfyngu ar unrhyw weithgaredd drwy ddeddfiad, neu gan awdurdod cyhoeddus yn rhinwedd deddfiad, at ddiben atal, rheoli neu liniaru effeithiau argyfwng.

- (2) Yn is-baragraff (1) nid yw “cyfyngiad perthnasol” yn cynnwys gwaharddiad na chyfyngiad a beidiodd â chael effaith cyn 12 Gorffennaf 2024.”

10 Gorffennaf 2024

Rebecca Evans
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid, y
Cyfansoddiad a Swyddfa'r Cabinet, un o
Weinidogion Cymru

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Atodlen 5 i Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 ("y Ddeddf TTT") i estyn y cyfnod eithriad ar gyfer disodli prif breswylfa ac ad-dalu 3 blynedd ar gyfer trafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch a ddarperir gan baragraffau 8 a 17 os bodlonir yr amgylchiadau perthnasol.

Mae rheoliad 3 yn addasu Rhan 2 o Atodlen 5 pan fo'r prynwr yn unigolyn ac yn ymwneud â thrafodiadau annedd unigol.

Mae rheoliad 4 yn diwygio Rhan 3 o Atodlen 5 pan fo'r prynwr yn unigolyn ac yn ymwneud â thrafodiadau anheddau lluosog.

Mae rheoliad 5 yn gwneud diwygiadau canlyniadol i baragraff 23 o Atodlen 5 mewn cysylltiad ag estyn terfynau amser yn adran 78 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 ar gyfer gwneud hawliadau.

Mae rheoliad 6 yn diwygio paragraff 35 o Atodlen 5 mewn cysylltiad ag anheddau y tu allan i Gymru.

Mae rheoliad 7 yn mewnosod paragraff newydd 38 o Atodlen 5 i gyflwyno ystyr "argyfwng", "awdurdod cyhoeddus" a "cyfyngiad perthnasol".

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ ac ar wefan Llywodraeth Cymru ar www.llyw.cymru.